

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVNÍŠTĚ
V KROMĚŘÍŽI

Obec Kvasice
Ing. Dušan Odehnal
A. Dohnala 18
768 21 KVASICE
quhbdab

Váš dopis čj. / ze dne: -
Naše čj.: NPU-373/56872/2022
Vyřizuje: Nádbělová
Spisový znak: 823

Kroměříž 8.8.2022

Žádost o konzultační vyjádření - Kvasice; možnosti otočení zastavení křížové cesty při silnici k Nové Dědině

Konzultační vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 32 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

Možnosti otočení části zastavení křížové cesty v Kvasicích.

Popis zamýšlených prací:

Záměr otočit 1. až 10. zastavení křížové cesty o 180° k nově plánovanému chodníku pro pěší. Prvních 10 zastavení křížové cesty je situováno u silnice, která kvůli provozu a hluboké příkopě komplikuje přístup k jednotlivým zastavením a pořádání církevních průvodů.

Vyhodnocení žádosti:

Křížová cesta o sedmi zastaveních se v těchto místech nacházela již v období kolem přelomu 17. a 18. století, později došlo k jejím úpravám a doplnění. Stávající křížová cesta byla pořízena v roce 1883 nákladem držitelů panství – Friedricha a Leopoldiny Thun – Hohenstein. Jak je zjištěno, podkladní plechy, na kterých jsou litinové reliéfy upevněny, nesou pozůstatky polychromní malby starších zastavení (tuto skutečnost se podařilo zjistit u 2 kapliček, deponovaných nyní na faře). Litinové části stávající křížové cesty byly vyrobeny v Salmovských železárnách a slévárnách v Blansku. Návrhy reliéfů jednotlivých zastavení pocházejí od významného rakouského sochaře Antona Dominika von Fernkorna (1813–1878).

První zastavení křížové cesty je situováno cca 300 metrů jižně od konce zástavby Kvasic, při západní straně silnice, spojující Kvasice s Novou Dědinou. Jednotlivá zastavení jsou budována z kamenných sekaných patek, sestávající z dvojice pečlivě opracovaných bloků, do kterých jsou, pomocí kovaných vzpěr kotveny litinové architektury jednotlivých zastavení. V čelní ploše patek jsou vpadlé plošky s vysekanými římskými číslicemi jednotlivých zastavení. Některé patky jsou druhotně vyspraveny betonem. Ta sestávají z plochého sloupku a vlastní „kapličky“ s reliéfní plochou, zachycující děje jednotlivých zastavení Kristova utrpení. Čelní plochy sloupků jsou reliéfně zdobeny, „kapličky“ jsou pak zdobeny bohatými rozvilinovými rámy. Architektury zastavení jsou završeny kříži s trojlistými ukončeními břevien. Sloupy i „kapličky“ jsou zezadu vzepřeny dřevěnými trámkami, zadní strany za reliéfy jsou kryty plechem. Zastavení č. I. – X. jsou situována po pravé straně silnice, spojující Kvasice

s Novou Dědinou, zbylá 4 zastavení a sousoší Kalvárie jsou dochována v lesíku na opačné straně silnice.

Křížová cesta a její čelní orientace ke komunikaci je součástí historie daného místa, je dlouhodobě zaužívaná a tvoří vzájemně pohledový vztah, jenž je kulturněhistorickou hodnotou. Byť komunikace doznala v průběhu času jistých stavebních změn stále je vzájemný vztah s křížovou cestou zachován.

Otočení orientace zastavení tedy není žádoucí. Doporučuje se ověření možnosti posunu jednotlivých zastavení za hranu nově plánované pěší stezky bez otočení orientace.

Zdůvodnění:

Památková a historická hodnota dotčené křížové cesty spočívá nejen v hodnotě materiálového a výtvarného provedení jednotlivých prvků, ale také v autenticitě a historické paměti místa. To znamená, že památkové hodnoty lze spatřovat také v původní linii průběhu křížové cesty a její orientaci k ose historické komunikace. S ohledem na změnu charakteru a funkce současné komunikace a požadavky na bezpečnost provozu lze akceptovat posunutí jednotlivých zastavení se zachováním původní orientace k ose komunikace. Toto řešení zachovává maximum památkových a historických hodnot souboru dotčené křížové cesty. Pokud bude posunutí zastavení křížové cesty navrženo s projektem nové pěší komunikace, která tím obnoví původní funkci a vnímání křížové cesty pro pěší, lze tuto úpravu doporučit.

Upozornění:

Toto vyjádření je pouze **konzultační a nenahrazuje** písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, ani závazné stanovisko Městského úřadu Kroměříž.

Dále upozorňujeme, že Ministerstvo kultury zahájilo dne 14.7.2022 řízení o prohlášení předmětné křížové cesty za kulturní památku.

S pozdravem

Ing. Nelly Komendová
ředitelka